

ZPRÁVY SVU

SPOLEČNOSTI PRO VĚDY A UMĚNÍ
CZECHOSLOVAK SOCIETY OF ARTS
AND SCIENCES, INC. ISSN 0036-2050

Ročník XXVIII.

leden-únor 1986

Číslo 1

Zprávy z předsednictva

Předsednictvo SVU se sešlo dne 10. ledna 1986 v Arlingtoně ve Virginii. Nebyla přítomna potřebná většina v důsledku zahraničních cest několika členů předsednictva. Přítomno bylo deset členů.

Předseda **Nehněvajs** podal přehled své činnosti za uplynulé tři měsíce. Vyzdvihl zásluhy člena Jana Filípka z Palm Spring, který věnoval v r. 1985 na potřeby SVU sumu 10.000 dolarů. Taktéž informoval předsednictvo o jednáních týkajících se zakoupení videokazety o thunském sjezdu. Vyjádřil jen politování nad tím, že do programu videokazety nebyl zařazen ani jeden Slovák. Dále předložil předsednictví k posouzení 60 min. magnetofonovou nahrávku Vladimíra Veita z Vídně. Jde o zhudebněné a jím zpívané básně (Neruda, Vrchlický, Erben, Seifert, Javor) shrnuté pod názvem *Ve lví stopě*. Autor žádá SVU o finanční podporu. Rozhodnutí bylo odloženo, až si více členů nahrávku poslechne a posoudí.

Pokladník **Staša** podal přehled stavu pokladny SVU za uplynulý rok.

Schůze se zúčastnil **Dr. Dolanský** z Bostonu, který informoval předsednictvo o stavu příprav na sjezd SVU.

B. Kobliha z Londýna navrhl, aby se SVU zúčastnilo podepsání "federativní" dohody mezi polskou "exilovou vládou v Londýně" a "příslušnými" organizacemi československými. Rozhodnutí nebylo učiněno pro nedostatečnou přítomnou většinu, ale většina přítomných byla proti takovéto čistě politické akci.

Předseda dále informoval členy o svém jednání s National Endowment for Democracy. Jedná se o projekt, který navrhl dr. Prečan (k organizaci samizdatového centra v Evropě a k šíření samizdatových publikací) Zd. Suda hrál významnou roli při vyjednávání s National Endowment.

Schůze se dále zúčastnil právní zástupce SVU **Dr. Petr Hart**, který přečetl návrh právního podkladu pro založení Výzkumného ústavu SVU, o jehož vytvoření bylo uvažováno na poslední schůzi předsednictva. Dr. Hart vysvětlil přítomným podstatu a právní strukturu takovéto instituce a předložil plán postupu založení této instituce, t.j. schválení členstvem, zpracování stanov, vyplnění potřebných formulářů, korporačních a daňových, volba výboru, atd.

Výzkumný ústav by byl důležitou složkou naší Společnosti. Jde o finančně nezávislou jednotku naší organizace, která by byla zaměřena na vážný vědecký výzkum v oboru historie, společenských věd, lingvistiky a pod. Taková organizace má více možností získat finanční podporu státních či soukromých institucí k uskutečnění různých výzkumných projektů. Dodává taktéž zákazníkovi organizaci značný respekt a uznání na nejvyšších místech akademických a vládních.

Členstvo bude průběžně informováno o stavu tohoto projektu.

• • •

Nominační komise pro volby do nového předsednictva 1986-88 se ve své konečné složení skládá z následujících členů: **Mládko, Rechcigla, Pošila, Gavory a Třísky**. Dr. Mládek byl ostatními členy zvolen jejím předsedou.

• • •

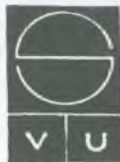
Předsednictvo schválilo přijetí 33 nových členů. Z nich plný poválečné generaci:

Purghart Vladimír
Bellus Samuel
Blaha Albert
Němeček Rudolf
Marino Tino
Hahn Henry
Novák Walter
Marvin John
Kotlář Jiří
Janků Jan
Janků Jana
Janíková Marie
Pares Zlata
Zolman Joseph
Nozicka George
Allis Alexandra

Hannan Kevin
Janouch František
Lobkovicova Frederick
Prochaska Frank
Komers Petr
Staller Otakar
von Kunes Newell
Vodáková-Erikasova
Hrábek Jan
Alderson George
Brandeis Veronika
Nábělek Ján
Eckertová Eva
Hrábková Alexandra
Simko Svetozár

Zprávy SVU rediguje Libuše Zorinová. Adresa redakce: P.O. Box 274, Brandywine, MD 20613. Zprávy SVU (SVU News) - Date of issue: January-February 1986. Issued bimonthly. Vol. 28, No. 1. Publisher: Czechoslovak Society Arts and Sciences, Inc. Office of publication: Mrs. R. Bunza, 75-70 199th Street, Flushing, N.Y. 11366. Tel.: (212) 479-0870. Annual subscription price: Members \$2.00; non-members \$6.00. Second class postage paid at Flushing, N.Y.
Postmaster: Send address changes to ZPRÁVY SVU, Mrs. R. Bunza, 75-70 199th Street, Flushing, N.Y. 11366.

Dočasná změna v předsednictvu

Profesor dr. Igor Nábělek (University of Tennessee) se stane **zastupujícím předsedou SVU** pro období mezi 20. únorem 1986 a 20. květnem 1986.

Jiří Nehněvajska bude v této době z pracovních/výzkumných důvodů v Číně, Austrálii a na Novém Zélandě.

Korespondenci, kterou byste jinak zaslali předsedovi Společnosti, zasílejte laskavě na adresu:

Prof. Igor Nábělek
701 Chateaugay Road, N.W.
Knoxville, Tennessee 37923

1985: finanční bilance SVU

Dovoluji si tímto podat finanční zprávu naší Společnosti za rok 1985, to jest mezi 1. lednem a 31. prosincem 1985.

Tento krátký přehled je založen na podrobnějších a zcela přesných informacích, pocházejících od Josefa Staší, pokladníka SVU:

Celkové obnosy zde uvedené v dolarových částkách jsou zaokrouhleny. Procenta, informující naše členy o vydání a příjmech, jsou též zaokrouhlena.

Příjmy

Celkové příjmy v roce 1985	\$61,220
Členské příspěvky	27.8 procent
Publikace	29.9 procent
Úroky	15.9 procent
Dary	21.9 procent
Jiné příjmy	4.5 procent

Vysvětlení

Příjmy z publikací zahrnují předplatné na *Proměny* a *Kosmas*, jakož i příjmy z prodeje knih (a též částky, které dostává Společnost od nakladatelů po prodeji knih, které SVU podpořilo finančně v minulosti).

2. "Jiné příjmy" pocházejí z vyúčtování podpor na organizaci konferencí, ať už místních nebo celospolečenských.

Vydání

Celková vydání v roce 1985	\$49,440
Činnost publikační	61.4 procent
Výdaje kancelářského druhu	18.7 procent
Výdaje administrativní	13.3 procent
Konference, místní skupiny	5.9 procent
Různé	0.7 procent

Vysvětlení

1. V položce dotýkající se činnosti publikační jsou obsaženy výdaje za přípravy a tisk *Zpráv a Bulletinu* (které členové dostávají "zdarma", tedy jako součást "členských příspěvků), z nichž příjmy nejsou žádné. Vydání za publikaci *Proměn a Kosmasu* je též v tomto celkovém obnosu (a tyto výdaje jsou do podstatné části "amortizovány" příjmy z předplatného - de facto přibližně ve výši 70 procent výdajů). Příspěvky k publikaci knih jsou rovněž v tomto celkovém (procentuálním) obnosu.

2. Výlohy zde nazvané "kancelářské" zahrnují všechno poštovné (což je největší položka - skoro 60 procent celkových výdajů uvedených pod tímto bodem. Nutné kopírování a tisk potřebných obálek, hlavičkových papírů atp. je též v této celkové sumě (a představuje kolem 23 procent těchto výdajů). Výdaje za telefon a jiné menší materiální nezbytnosti jsou též součástí celkového obnosu. **Kromě nezbytných a hlavně dražších telefonních rozhovorů, členové předsednictva si typicky nic neúčtují a platí je ze své vlastní kapsy.**

3. Výlohy za "konference" atp. už obsahují také obnos nutný právě k přípravě XIII. Světového sjezdu v Bostonu (1986), a též finance původně zasláné švýcarské skupině k přípravě Sjezdu v Thunu (a s ním spojené konference o "Ohroženém dědictví Střední Evropy"). Tento původní příspěvek byl však již plně vyúčtován a **plně zaplacen**, takže se objevuje jako součást "příjmu".

4. Výlohy administrativní jsou pracovního rázu: jsou spojeny s distribucí knih a časopisů, s vedením členského inventáře, jakož i se všemi pracemi pokladními.

Celkový přehled

Všeobecný stav pokladny 31. prosince 1985 \$131,449

Příjmy 1985 \$61,220

Vydání 1985 \$49,440

Bilance za rok 1985 + \$11,780

Jiří Nehněvajsa, předseda

Přibližný rozpočet na rok 1986

Očekávané příjmy 1986

Celkem	\$53,000
Členské příspěvky	35.8 procent
Příjmy z publikací	34.9 procent

Úroky	18.9 procent
Dary	10.4 procent

Vysvětlení

Příjmy z publikací reflektují očekávané předplatné na *Kosmas* a *Proměny*, jakož i prodej knih a jiných publikací v tomto období.

“Dary” představovaly v roce 1985 skoro 22 procent příjmu. V roce předcházejícím však to bylo procento podstatně menší. Rozpočtový obnos na rok 1986 vykazuje “přibližný” průměr za léta 1984 a 1985.

Očekávaná vydání 1986

Celkem	\$53,000	
Činnost publikační		64.5 procent
Výdaje kancelářského druhu		16.9 procent
Výdaje administrativní		12.4 procent
Konference, místní skupiny		5.7 procent
Různé		0.5 procent

Vysvětlení

Výdaje “publikační” zahrnují *Zprávy*, *Bulletin*, *Proměny*, *Kosmas*, jakož i podporu knižních a jiných publikací

Kancelářské výdaje se dotýkají poštovního, nutného kopírování, tisku (kromě toho, který je již veden pod hlavičkou “publikační”), telefonu atp.

Výdaje administrativní jsou spojeny s prací na distribuci časopisů, knih atp., a též s vedením SVU účtů a celé činnosti pokladnické.

Jiří Nehněvajs

Seznam dárců, kteří přispěli na publikační nadaci SVU v roce 1985

Dárci, kteří přispěli darem do 10.00 dolarů (celkem 67):

Stanislav Auský, Stanley Bárta, Dušan Bartík, Josef Bartoš, Antonín J. Celerin, Adolf Češka, Lilian Chorvát, Čestmír Čivrný, Lubomír Ďurovič, Pavel Fořt, Markéta Goetz-Stankiewicz, Ilja Gregor, James A. Hart, Leo Holub, Ivo Holý, Slavo Hontela, Antonín Hruška, Jan Hubner, Ladislav Janata, Stanley Jančík, Radko Jánský, Jan a Eva Jonáš, Aloisie Kallab, Robert Kellner, Milada Koepl, Jindřich Kolowrat, Miroslav Konečný, Vladimír Krajina, Josef Kratochvíl, Jiřina Kubánková, Ctirad Kučera, Peter Kuthan, Eugenia Mareš-Bujna, Ivan Medek, Jan Mička, František Mikeš, Václav Nebeský, Jan Novák, Joseph S. Novak, Mirko Novák, Jarmila Novotná-Daubek, Jaroslav Opěla, Petr Pastrňák, Josef Pavelčík, Emilie Peřinová, Jaroslav G. Polach, Hugo Polák, George Pospishil, Sylvie Richterová, Hana

Romováček, Dagmar Rydlo, Frank Šamlot, Jan Shintay, Josef a Zdena Škvo-
recký, Jan Stejskal, Jaromír Stříbrný, Michael Šumichrást, Herman Tabak,
Maria Vohryzka, Alice Vrančík, Emilia Vrančík, P. Alois Vyoral, Hynek
Wachtl, Jan Waldauf, Vally Weiner, Stanley Winters.

Celkový obnos

279.93

Dárci, kteří přispěli darem 11.00 - 49. 00 dolarů (celkem 46):

Frank Berger, Věra Bořkovec, Theodor Braun, Dezider Brucháč, Zdeněk A.
Čapek, Anna Castle, Jan M. Charvát, Petr Chrastina, Jiří G. Corn, Frank
Dajčar, Eduard Dellin, Jana Feierabend, Rudolf Fraštacký, Lenka Gagnon,
František Galan, Thomas G. Gibian, Milan J. Halla, Hyacint Harna, John
W. Hausenblas, Otakar R. Havelka, Martin Heller, Jiří Janata, Lilly E.
Lenderer, Irene Lettrich, Emil R. Mainer, Peter Markalous, Nicholas Ma-
šika, Thomas M. Messer, Frank Novák, Jan Oppl, Zora Pryor, P. Rohan,
Cilka Rozehnal, Zdeněk Sladký, Vlasta Štrádlarová, Karel Steinbach, Liba
Svobodová, Vladimír Tichý, Ladislav Till, A. Karel Velan, Ludmila Ve-
línská, Závěš J. Voženílek, René Wellek, Ruben Weltsch, Vladimír Zboří-
lek, Vratislav Zbuzek.

Celkový obnos

823.50

Dárci, kteří přispěli darem 100.00 - 499.00 (celkem 5):

GALE RESEARCH, KOSMAS FUND SVU, Jan Mládek, Jiří Nehněvajsa, SCHE-
NECTADY SVU

Celkový obnos

834.20

Dárci, kteří přispěli obnosem přes 500.00 dolarů (celkem 3):

Jan Filípek	\$10,000.00
Walter Koerner	500.00
WASHINGTON SVU	1,000.00

Celkový obnos

\$11,500.00

ÚHRNEM (120 DÁRCŮ)

\$13,437.63

Stav nadačního kapitálu ke dni 31. prosince 1985

Nadační kapitál vzrostl za rok 1985 o \$13,437.63 na sumu \$62,966.82 a po-
zůstává dle instrukcí předsednictva z následujících dílčích nadací:

1. Nadace "JOSEF ŽANDA"	\$1,075.000
2. Nadace "ŠTEFAN PAPÁNEK"	1,000.000

3. Nadace "JAN FILÍPEK"	11,000.000
4. Nadace "PODPŮRNÝ FOND SVU WASHINGTON"	3,000.00
5. "Publikační nadace SVU" (Suma \$40,000.00 vydělala z běžného konta 31.12.1983 a zvětšená o dary ostatních členů věno- vané na tento účel v následujících letech.)	46,891.82
Celkem	\$62,966.82

XIII. mezinárodní sjezd SVU

— se bude konat na Northeastern University v Bostonu od 8. do 21. září 1986.
Prozatím jsou navržena přednášková sympozia s následujícím zaměřením:

1. Antropologie
2. Biologie
3. Boj o československou demokracii
4. Cyril a Metoděj
5. Československo-polské vztahy
6. Češi a Slováci v zahraničí
7. Historie
8. Geologie
9. Charta 77 a československá opozice
10. Informační systémy
11. Jazykověda
12. Knihovnictví
13. Literatura
14. Lékařství a zdravotnictví
15. Matematika
16. Muzikologie
17. Národnostní politika v "socialistickém" Československu
18. Poezie
19. Přírodní vědy
20. Problémy československých uprchlíků
21. Slovanský folklór
22. Sociologie

Program sjezdu bude též obsahovat valnou hromadu, výstavu výtvarných děl členů SVU, promítání československého filmu, historicky zaměřenou výstavu československých poštovních známek, slavnostní večer v Isabella Stewart Gardner Museum a závěrečný banket s taneční zábavou.

Podrobný program sjezdu s přihláškou vyjde v příštím čísle *Zpráv*.

Ladislav Dolanský, Northeastern University, Boston, MA 02115

Předběžný seznam přednášek a přednášejících:

- R.V. Luža: Česká zkušenost
M. Kvetko: Slovenská zkušenost
M. Kvetko: Maďaři v "socialistickém" Československu
M. Hüble: Pohled zevnitř - Maďaři v Československu
P.S. Wandycz: Jak to vidí Poláci
M. Povolný: Jak to vidí Češi
M. Povolný: Charta 77 a opozice v Československu
O. Ulč: Nejnovější uprchlíci z Československa - výsledky výzkumu
E.V. Reinwald: Adaptace čs. uprchlíků
Z. Salzman: Oficiální postoj k přejatým slovům v současné češtině
E. Eckert: Americká čeština
F. Hahn: Národní menšiny v Československu (1918-1938)
J. Polach: Otázky energie a Československo
J.J. Šustár: Moskva-Peking-Washington: zhodnocení geopolitického významu Moskvy a Pekingu
H. Hahn: Filatelistické prvky v přechodném období Československa 1918-1920
R.I. Skovim: Informační systémy, koncept a použití
J. Kalvoda: Cyrilo-Methodějská myšlenka
L. Němec: Velehrad - kolébka kultu
T.J. Drobena: Přehodnocení liturgie ve Slovanské církvi v době Velkomoravské říše
J.G. Fodor: Vývoj zdravotnictví ve východoevropských zemích v porovnání s ostatním světem
Z. Hrubán: Amphiphilic drugs and myleinoid bodies
J. Gavora: Genetics of resistance to infectious diseases and its application to animal breeding
I. Nábělek: Zlepšení srozumitelnosti řeči v hluku
E. Sujanský: Použití MMR v diagnostice vrozených vad
Z. Fischmann: Rozeznání post-traumatického stresu
L.C. Černý: Synthesis of an artificial substitute
O. Sýkora: Cosmetic Dentistry and Prosthodontics
K. Absolon: Operační praktiky v Saudské Arábii
I. Sviták: The Forgotten Sappho from Prague
P. Wilkens: Čtení z přípravné knihy o rodině slovenských emigrantů
V. Bořkovec: Příspěvek velkého českého orientalisty Jana Rypka
B. Volek: Čtení poezie
L. DiGiustino: Sonata pro piano od Karla Husy
R. Krempf: Jednotící principy lidských dějin
L. Winer: Vzájemné působení židů a ne-židů
J. Kalvoda: Teorie o původu Československa
Z. Salzman: Antropologické perspektivy hudby v české historii

- B.R. Kepka-Benton: České kraslice
 E. Koukolová: Tradiční krása českých národních krojů (spojeno s výstavou krojů)
 M. Laxová: Perníkářství (s výstavou)
 J. Nábělek: Seizmologie ve studiu zemětřesení
 P. Nábělek: Geochemické metody při studiu zemské kůry
 J. Podzimek: Příspěvek vědců českého a slovenského původu žijících v cizině k výzkumu přírodního a průmyslového aerosolu
 Z. Hruban: Archívy Čechů a Slováků v cizině v univerzitní knihovně v Chicagu

Účast dále přislíbili a názvy přednášek dodají později: M. Fryščík, P.F. Fort, J.A. Nohel, R. Wellek, M.J. Hanák, J. Mráček, E.V. Garret, P. Zeman, J. Nehněvajsa, Z. Suda, J. Pospíšil, J. Pecháček, R. Janský, S. Kalkus, S. Jacobson-Pirohová, A. Kleinzeller, M. Trpis, P. Černý, M. Plavec, M. Rechčígl.

Zakládající a čestná členství udělená v Thunu

Sjezd SVU v Thunu, konaný v srpnu t.r., uctil vynikající zásluhy SVU jakož i přínos k vědecké a umělecké práci, udělením čtyř čestných členství a jednoho zakládajícího členství.

Čestnými členy byli zvoleni:

Jozef kardinál Tomko, předseda vatikánské Kongregace pro evangelizaci národů a generální sekretář Světového synodu biskupů římsko-katolické církve. Nejvyšší představitel slovenského národa ve vatikánské hierarchii, kardinál Tomko se zasloužil svou vědeckou činností a důsledným postojem k požadavkům náboženské svobody o mezinárodní uznání své rodné vlasti.

Profesor dr. Jan Milíč Lochman se zapsal do dějin moderní civilizace hlubokou a pronikavou tvorbou filozoficko-náboženskou, osvětvenými pracemi ve Světové Radě Církví a vysoce úspěšnou činností jako rektor basilejské univerzity. Jeho vliv a ohlas přesahuje rámec švýcarské vědecké obce, jejímž je váženým a všeobecně uznávaným členem.

Profesor dr. Mikuláš Lobkowicz, příslušník velkého českého rodu, proslul jako odborník v oboru politické teorie a filozofie, zejména se zřetelem k marxismu. Jeho početné spisy obohatily světovou vědeckou literaturu. Statečným a nekompromisním postojem vynikl jako rektor mnichovské univerzity a její pozdější prezident.

Miloš Forman, světově uznávaný režisér a filmový pracovník, se zařadil svou činností v Československu a později ve Spojených státech mezi přední umělce svého oboru. Jeho v Praze natočený *Amadeus* se stal nejúspěšnějším filmem roku 1984/1985.

Společnost pro vědy a umění udílí své zakládající členství v případech mimořádných zásluh svých pracovníků. Letos se dostalo této vzácné pocty paní **Olze Komersové**, jednatelce švýcarské skupiny a neúnavné organizátorce thunského sjezdu. Jejím úsilím a přesnou prací se tento sjezd stal mezníkem činnosti SVU na široké mezinárodní základně a výzvou k nesnadnému napodobení příkladu švýcarské skupiny všemi budoucími hostiteli podniků Společnosti.

Přípravy na XIII. mezinárodní sjezd SVU 1986

XIII. mezinárodní sjezd SVU se bude konat v historickém Bostonu v dnech 18. - 21. září 1986. Organizační výbor pod předsednictvím Ladislava Dolanského koná pravidelné schůze, z jejichž záznamů vychází najevo, jak systematickou pozornost výbor věnuje i nejmenším podrobnostem přípravné práce.

Profesor Antonín Novacký byl pověřen vědeckou částí programu, Dr. Emil Purgyňa má na starosti umělecké prvky sjezdové činnosti.

Tradiční výtvarná výstava bude v roce 1986 provázena výstavou československých poštovních známek.

Plný zdar obětavé práce organizátorů závisí ovšem též na podpoře ze strany všech účastníků a zejména těch vědců a umělců, kteří přednesou své příspěvky při početných sympóziích, z nichž sestává pořad sjezdu. Dochvilné dodání textů, které jsou v něm zařazeny, jsou naléhavou žádostí organizátorů.

Ohrožená Evropa na videokazetě

Společnost pro vědy a umění připravila s londýnskou produkcí Bohemia-Video především pro diváky v Československu tříhodinový videoprogram — první VIDEO-REPORTÉR, jehož tvůrci jsou Vladimír Škutina a režisér Jindřich Bernard.

V prvních třiceti minutách je divákům nabídnut atraktivní sestřih několika hodinového dokumentu zesnulého režiséra J.A. Holmana o Československu let 1918 až 1938, unikátní filmové záběry nalezené v Holmanově pozůstalosti.

120minutová reportáž z konference Společnosti pro vědy a umění ve Švýcarském Thunu v létě 1985 přináší rozhovory Vladimíra Škutiny o Československu v ohrožené Evropě a o práci významných hostů konference. Prof. J. Nehněvajsa, prof. I. Sviták, prof. A. Měšťan, prof. J. Krejčí, prof. K. Bartošek, prof. J. Hochman, spisovatelé J. Vladislav, V. Valenta, P. Lotar, novináři E. Ledererová, J. Loewy, A. Šulc, závěrečné shrnutí dr. K. Hrubého a reportážní záběry z průběhu konference, z výstavy exilových knih a obrazů J. Koltáře a filmové fejetony s písněmi M. Kubišové a J. Poppera. Pro čs. diváky a evropské majitele systému VHS je kazeta doplněna půlhodinovým pořadem Bohemia Video o humoru za scénou a na scéně Národního divadla.

Cena celé tříhodinové videokazety jak na americkém systému, tak na systému VHS, užívaném v Evropě (a také v Československu), v Austrálii a Jižní Africe je 80 US dolarů a možno ji objednat přímo na SVU. V Evropě je možno videokazetu "Ohrožená Evropa" zapůjčit k promítání, přičemž půjčovné na jeden měsíc je 20 US dolarů a kazetu lze objednat u jednatelky švýcarské skupiny SVU Olgy Komersové, Obermattstr. 10, CH-3018 Bern.

Videokazeta z Thunského sjezdu SVU byla 13. listopadu 1985 promítána členům Evropského parlamentu, jemuž byl text simultánně překládán do sedmi jazyků.

Z činnosti skupin

Perth - Austrálie:

Odbočka SVU v Západní Austrálii se skládá pouze z 12 členů. Za svou krátkou existenci dokázala velmi účinně využít spolupráce s jinými organizacemi Čechů a Slováků v Západní Austrálii, čímž omezuje zbytečné třífštění čs. emigrace na soupeřící skupinky z politických, kulturních nebo čistě osobních důvodů. Rozmanitost a úroveň činnosti skupiny je výjimečně chvályhodná.

V září p. Lochman, zoolog a fotograf, uspořádal přednášku o západoaustřalské zvířence, kterou provázela jedinečnými diapositivy australských savců a zvířeny. Některé snímky, obzvláště noční zvířeny, byly výjimečné, jelikož se nikomu předtím nepodařilo je vyfotografovat.

V říjnu paní Hrubá promluvila o správné výživě, kterou doprovázela filmem "Jez, pij, ale dávej pozor!" Přestože byla přednáška důležitá pro krajany, jejichž životospráva je podstatně odlišná od stravy a životních podmínek Československa, byla podána v angličtině, takže prospěla i členům smíšeného manželství.

V listopadu byl uspořádan autobusový zájezd do New Norcia. Znamý malíř J. Kučík zpestřil program jako odborný průvodce výkladem svých prací na stěnách klášterního kostela, kterými se zapsal do historie Západní Austrálie. O zájezd byl takový zájem, že v autobusu nezbylo místo pro řadu nadšených zájemců.

Výběr programů pro 1986 je následující:

Leden - divadelní představení "Těžký život vynálezce" od T. Stopparda. Režisér J. Kučík.

Únor - přednáška "Umění a keramika Západní Austrálie". Mr. M. Kušník (Senior Lecturer - W.A.I.T.)

Březen - přednáška "Školství Západní Austrálie se zvláštním zaměřením pro nadané děti". Mrs. Zorka Yellin (Psychologist, Education Department).

Duben - divadelní představení "Rozvedme se" od V. sardou. Režisér J. Kučík.

Květen - přednáška "Přítomná československá literární tvorba a zážitky ze studijní cesty". Dr. Petr Hrubý (Senior Lecturer, W.A.I.T.)

Červen - přednáška "Otevření vlastního obchodu a jeho řízení v Západní Austrálii". S. Menšík (Lecturer, W.A.I.T.).

Červenec - divadelní představení "Tři jednoaktové hry" od J.K. Režiruje autor.

Srpen - Český film nebo video. Titul bude oznámen.

Září - koncert českých skladatelů. Program bude oznámen. Vedoucí K. Němec.

Říjen - přednáška "Jak zvýšit sebeúctu a sebedůvěru", provázená praktickými cvičeními a odbornými instrukcemi. Dáša Šimková (spisovatelka a sociální pracovnice).

Listopad - divadelní představení "Zvíkovský rarášek" od L. Stroupežnického. Režisér J. Kučík.

Prosinec - přednáška o nové nemoci AIDS. Dr. M. Němcová.

* * *

Sydney

— vykazalo v kalendářním roce 1985 bohatou a různorodou činnost, jak dokládá tento přehled:

Únor - arch. Alex Kann "Architekti o architektuře"

Březen - Beseda se spisovatelem Stanislavem Mocem na námět knihy "Údolí nočních papoušků"

Duben - arch. Karel Slaviček "Architekti o architektuře"

Květen - dr. Zdeněk Kvíz "O vzniku a zániku hvězd - černé díry vesmíru"

Červen - setkání s prof. Radoslavem Seluckým

Červenec - setkání s prof. Otou Ulčem

Srpen - "Co tomu říkáte, pane Škutině?"

— prof. Jiří Marvan "Čeština — naše národní identita"

Září - výstava obrazů Marie Jenikové ve Waverley Municipal Library

Říjen - prohlídka Státní knihovny s výkladem Josefa Stejskala

Listopad - 7. ročník tenisového turnaje pánských dvojic v Matraville

Přednáškové programy se převážně odbývají na University of NSW, je o ně v krajské veřejnosti zájem a mají ve zdejší mnišině své uznané místo. Potěšitelné je vidět i nově příchozí, kteří také mají na půdě SVU příležitost k setkáním a seznámením, což je jednou z nejdůležitějších funkcí místních skupin.

* * *

Vídeň

Podzim jsme zahájili vzpomínkou na 28. říjen. Prof. Ján Valach, dirigent a mistr ve hře na varhany, zahájil slavnostní večer varhanním koncertem v kostele Sv. Vykupitele, Rennweg 63, Vídeň 3. Na pořadu byly skladby W.A. Mozarta, F.P. Ríglera, F.X. Brixiho, B.A. Wiedermanna, J.L. Belly a jeho vlastní skladby.

Po koncertu se setkali členové SVU a hosté v katolickém klubu v Seitzergasse 5, Vídeň 1. Dr. František Schwarzenberg, místopředseda vídeňské skupiny, pronesl vzpomínku na 28. října, v níž promluvil o vztahu SVU k tomuto historicky významnému datu. Přednáška zaujala neobyčejnou zasvěceností a živostí. Prof. Valach se pak zabýval ve své přednášce na téma "Znáte královský nástroj?" vývojem a stavbou varhan. Přednáška, která byla provázena promítáním diapositivů, se setkala s velkým zájmem a vyvolala řadu dotazů. Vídeňská skupina děkuje prof. Valachovi za krásný večer,

který uspořádal na **vlastní** náklad (hradil si cestu i ubytování sám!).

29. listopadu uspořádali členové skupiny setkání s **dr. Vladimírem Neuwirthem** z Frankfurtu, který promluvil na téma: "Na okraj života a díla prof. Josefa Vašici". Prof. Vašica (1884-1968), narozený ve slezské Štítině nedaleko Opavy, byl významný literární historik, jazykovědec, theolog, autor prací o českém literárním baroku a staroslověnské literatuře. S Vídni ho spojuje především doba jeho studií na vídeňské univerzitě v letech 1907-1911. Přednáškou o prof. Vašicovi, který se vědecky zabýval též činností moravských věrozvěstů, byl zakončen cyrilometodějský rok.

5. prosince byla zahájena výstava mladého malíře a sochaře **Very Masara**, kterou zorganizovala **Eva Zemanová**, zástupkyně "mladé generace SVU" ve Vídni. Zahajovací řeč pronesla dr. Herta Firnberg, bývalá ministryně pro vědu a badatelskou činnost. Hudební pořad zpestřil zahájení vystavy.

* * *

Švýcarsko

Švýcarská skupina SVU vydala pěkné novoroční pohlednice s Vyšehradskou Madonou od Českého mistra kolem roku 1355.

* * *

Washington

9. ledna uspořádala místní skupina SVU přednášku na téma "Emma Destinová - život a léta v Metropolitan Opere". Přednesla paní Dagmar White.

11. února byla pořádána přednáška Theodora Procházky "Jak přišli Češi do Ameriky".

* * *

Los Angeles

V listopadu měl mimořádný ohlas večer pořádaný za spoluúčasti našeho člena Jana Filípka a vyplněný přednáškou člena SVU dra. V.V. Dostála z New Yorku o Antonínu Švehlovi, jedním z vůdců památného období 28. října 1918. Konec roku byl pak věnován přípravám programu činnosti skupiny v roce 1986.

* * *

Velká Británie a Irsko

Pásmo o "Pirátech sedmi moří" připravil **Ing. R. Václavík**. Mofe a sportovní potápění je jeho koníčkem, a tak jsme se dozvěděli o všech družích námořních lupičů, flibustýry počínaje a korzáry konče.

Po oddechovém tématu jsme se s **prof. Květou Sunovou** zamysleli nad tím, jak si mocní i nadále rozdělují své "výdobytky" ve velmi důkladně připravené červenové přednášce "Jalta a dnešek". Od zajímavých hospodářských detailů (jako že USA dodalo do SSSR na začátku války 200 bombardérů zdarma, zatímco Anglie za vše musla platit) nás prof. Sunová zavedla až k slavným výrokům Churchila: "Stalin má prezidenta v kapse," a detailům o reparacích. Byla to originální přednáška, která by zasloužila publikaci.

V srpnu se předseda **prof. Krejčí**, místopředseda **Ing. Kobliha** a jednatel **Ing. Pavel Moritz** zúčastnili Světové konference a sjezdu SVU ve švýcarském Thunu.

První poprázdninová přednáška byla věnována 50-letému výročí skonu Otakara Ostrčilů. Se znalostí odborníka promluvil Ostrčilův přítel **dr. Bedřich Bělohávek**. Hudební ukázky z díla mistra dokreslil dr. Bělohávek osobními zážitky z profesionálního i soukromého pozorování vývoje české hudby mezi dvěma válkami. Mluvil o tom, jak Ostrčilův génus nemohl prorazit "spiknutí mlčení", což označil za známou "českou tradici", jak odrovnat toho, kdo nám prostě přerostl přes hlavu. Mluvil o tom, jak "užiteční idioti" házeli Ostrčilovi klacky pod nohy a jak to tvůrce unavovalo je neustále přeskakovat. Mluvil o době, kdy šéfoval opeře Národního divadla, jak novátorsky uvedl mnohá díla a zejména Její pastorkyni. Reprodukce z jeho díla "Křížová cesta" byla téměř symbolickou.

Poslední přednášku v roce 1985 měla doktorka **J.J. Milerová**, výzkumnice v oboru imunologie, jejíž objevy jí zajistily v lékařském světě značný ohlas. Téma "Jak chránit a upevnit naše zdraví" vypadalo sice podle názvu skromně, ale dozvěděli jsme se spoustu detailů o funkci našeho těla. Dr. Milerová brojila proti užívání konzervačních prostředků a doporučovala, jak odpočívat.

* * *

Z činnosti členů

Ján Valach žije v Antverpách a působí v Belgii jako hudebník známý v mnoha oborech: koncertní varhanní mistr, dirigent, pianista a hudební skladatel.

Ján Valach je profesorem na dvou hudebních ústavech: na Královské konzervatoři v Gentu učí dirigování, na Akademii hudby v Bruselu hru na varhany. Je známý z mnoha koncertů po celém světě, z rozhlasových a televizních vysílání a z gramofonových nahrávek (Supraphon, Decca, CBS, EMI, Forlane Paris, EDI-Pan Rome etc.)

Po absolutoriu bratislavské konzervatoře (varhany a dirigování) a po studiu medicíny, taktéž v Bratislavě, studoval na Karlově univerzitě v Praze hudební vědu. Umělecká dráha, kterou začal ve vlasti (v bratislavské opeře, na Vysoké hudební škole v Bratislavě, jako dirigent Mužského sboru slovenských učitelů i jako koncertní mistr) vedla Jána Valacha do ciziny. Působil v Zemském divadle v Dessau, v Královských operách v Antverpách a Gentu a na mezinárodních hudebních festivalech.

Ján Valach provedl v Belgii poprvé Smetanovu "Mou vlast" a kantátu "Česká píseň" (v české řeči) a uvedl do tamního repertoáru Suchoňovu operu "Krůtava". Znamé jsou jeho varhanní nahrávky málo známých varhanních děl C. Francka (pro EMI), jakož i mnoha dalších prvotních provedení hudebních děl starších i moderních skladatelů.

* * *

Dr. Karel Absolon, jeden ze zakládajících členů SVU, známý ve Washingtoně jako chirurg, připojil ke své všestranné činnosti další: založil nakladatelství, zaměřené na publikace v oboru vědy a kultury. Knihy jsou brožované, vydávané v malých číslováných edicích, tištěné kompjuterovou technikou, což umožňuje časově neomezené uchování rukopisu na disku, jehož reprodukce je velice rychlá. Za svou krátkou existenci vydal **Kabel Publishers** (11225 Hunt-over Dr., Rockville, Md. 20852) několik odborných lékařských publikací a plánuje sérii moravských pověstí a legend, z nichž první je *Legenda o Macoše a podzemní řece Punkvě*. Otec Karla Absolona byl jedním z objevitelů Moravského Krasu a propasti Macochy. Knížka je založena na jeho výzkumech. **Kabel Publishers** taktéž připravuje k vydání anglický překlad méně známých povídek Boženy Němcové. Zájemci o tyto knihy mohou napsat na výše uvedenou adresu.

Posledních několik měsíců Karel Absolon intenzivně cestoval. Zúčastnil se natáčení dokumentárního filmu *Londýn-Curych-Vídeň*, jehož producentem, je Dr. Lee Sedwitz z North Caroliny. Dále procestoval Saudskou Arábii, Afriku a Asii za účelem lékařských přednášek a chirurgických lekcí. Během svého turné provedl řadu operací a zabýval se výzkumem tropických nemocí.

* * *

Vladimír Kučera se narodil r. 1906 v Brně, ukončil právnické studium na Masarykově univerzitě v r. 1945 a

po Únoru 1958 emigroval na Západ. Usadil se v Lincolnu v Nebrasce, kde učil na univerzitě literaturu, žurnalistiku a jazyky.

Během posledních třiceti let shromazďoval materiál ke knížce *Poklady české kultury*, kterou nyní publikoval v angličtině pod názvem *Treasurer of the Czech Culture*.

Autor si nedělá nárok na "velkou literaturu". Jeho záměrem bylo shromáždít co největší množství informací odpovídající zhruba znalostem průměrně vzdělaného Čecha a předložit tento materiál k seznámení anglicky mluvícímu čtenáři, který chce získat základní vědomosti o české kultuře a historii. Kniha má několik kapitol věnovaných etnickému životu Čechů v Nebrasce. Kapitola, líčící lidový svatební obřad, je uvedena v moravsko-slováckém dialektu v podání folkloristy St. Příkazského. Publikace obsahuje mnoho ilustrativního a málo dosažitelného materiálu. Zpracování je dosti nevyrovnané a potřebovalo by pečlivější redakci. Také index by hodně usnadnil orientaci. Avšak vcelku je tato kniha záslužným činem a plní své hlavní poslání: seznámit přístupnou formou průměrného čtenáře s českou historií a kulturou. Je ji možno objednat na adrese: 2511 N 46th St., Lincoln, NE 68504, USA.

* * *

Ing. B. Kobliha, místopředseda britské odbočky SVU, ukončil v roce 1984 svůj pobyt na univerzitě v Zambii, kde přednášel organizaci a výstavbu průmyslových závodů. Po jeho návratu mu anglická Wolfsonova

nadace udělila "fellowship" pro originální projekt "Computer Aided Factory Layout Planning".

Po úspěšném prvním roce výzkumu "The Wolfson Fellowship" byl rozšířen na další dva akademické roky 1985-86 a 1986-1987. Instituce, kde je projekt uskutečňován, navrhla jeho práci na doktorát (PhD).

* * *

Dr. Antonín Měšťan, profesor na univerzitě ve Freiburgu (NSR), přednesl dne 20.4.1985 na mezinárodní cyrilometodějské konferenci v Řezně referát "Masaryk a cyrilometodějská problematika" (výťah vyšel v *Reportéru* č.4). Na slavistické konferenci ve Vlotho 28.5 přednesl referát o českém literárním dějepisectví po roce 1945. Na konferenci SVU v Thunu 17.8. referoval o myšlence sjednocené střední Evropy ve středoevropských literaturách. Na německo-československé konferenci o humanismu 16. století v Čechách 5.9. u Bonnu přednesl referát o činnosti Jana Horáka-Horatia v Německu. V Bad Mergentheim 26.9. přednesl na konferenci německé společnosti pro dějiny východní Evropy přednášku o pražské, české a německé literatuře. Dne 27.9. na konferenci Opus Bonum ve Frankenu referoval o české literatuře v době první republiky. Na III. světovém kongresu pro studium SSSR a východoevropských zemí ve Washingtonu 4.11. přednesl referát o významu české beletrie pro dílo Romana Jakobsona. Dne 22.11. na konferenci Collegia Carolina v Bad Wiessee promluvil o otázce českého zemského povědomí v české li-

teratuře 19. století. Na výroční schůzi Svazu německých profesorů slavistiky 23.11. v Bambergu měl přednášku o českém surrealismu po roce 1945. Dne 5.12. na kolokviu Sorbony v Paříži referoval o české a polské emigraci po roce 1863 a o jejich ohlasu v literatuře,

V *Reportéru* uveřejnil články "Masaryk a Gorkij" (č.2), "Sám mezi Bulharya a Sověty" (č.3), "O Solženicynovi v českém tisku před dvaceti lety" (č.4), "Okultní vědy na univerzitě" (č.5), "Na rakouské straně Šumavy" (č.6). V *Právu lidu* psal mj. o básníku Sonkovi, nekrolog J. Mühlbergra a recenzi na knihu P. Lotara. Ve *Svědectví* č.76 referoval o Solženicynově románu. *Proměny* (č.22) otiskly jeho recenze románu "Scherzo capriccioso" od J. Škvoreckého a knihy K. Kaplana "Das verhängnisvolle Bündnis". *Kulturpolitische Korrespondenz* otiskla jeho zpravodajství o konferencích v Římě a ve Vlotho. *Wiener Slavist. Almanach* (sv.14) uveřejnil jeho stať "E. Trioletová v ruské literatuře", *Zeitschr. f. Slav. Philologie* uvedl jeho recenze o slovníku jazyka Komenského od H. Röslera a o knize "Komenský a Polsko" od M. Bečkové. Časopis *Etudes tchèques et slovaques* (č.5/85) uveřejnil jeho stať "Náboženství a církev u Jana Nerudy". Ve sborníku k počtě J. Špidlíka uveřejnil stať "Vztah Gogola a Dostojevského ke katolictví", ve sborníku *Das Wesen des Menschen* k 60. narozeninám Karla Vrány otiskl stať "Katolické prvky v 'Dějínách českého písemnictví' od Arne Nováka".

Rozhlasová stanice Svobodná

Evropa vysílala v rámci "Rozhlasové univerzity" 16.11. jeho přednášku o dvou stech letech česko-polských kulturních vztahů, dále pořady o Hollanovi, o Portugalsku, Donaueschingen, Paříži, Římě, Washingtonu, jakož i několik pořadů o parapsychologii. České vysílání stanice Deutschlandfunk přineslo jeho pořady o české a slovenské literatuře v NSR, o Čechách ve Freiburgu, o J. Urzidilovi a P. Lotarovi, o češtině a české literatuře u F. Kafky a zpravodajství o kongresech v Římě, Washingtonu a Paříži. České vysílání BBC a Hlasu Ameriky přineslo jeho rozhovory o kulturní problematice.

* * *

Jaroslav Pavlík, narozený r. 1931 v Československu, ukončil univerzitu v r. 1955, v r. 1966 se stal doktorem filozofie a kandidátem věd. Od r. 1972 pracuje na katedře slavistiky na univerzitě v Odende (Dánsko), kde je také redaktorem publikace *Slavica Othiniensia*. Jeho hlavní prací je "Analýza intonační stránky přednesu ruského a českého textu", která vyšla jako kandidátská práce v Brně 1965.

* * *

Dr. Walter Koerner byl 21. listopadu na univerzitě Britské Kolumbie prohlášen za nejzasloužilejšího staršího občana Britské Kolumbie v roce 1985. K tomu odbržel zlatou medaili a diplom *in honoris causa*, na němž je uveden jeho čs. původ a jeho příchod do Kanady, kterou přijal za druhý domov v roce 1939.

Této slavnosti se úředně účastnil jménem britské královny Elizabethy

II. britsko-kolumbijský zástupce guvernéra The Hon. Robert G. Roges, a za univerzitu Britské Kolumbie její prezident Dr. David Strangway. Z 88 navržených kandidátů pro tento rok byl vybrán bez protestů tento bývalý Čechoslovák, který se svou činností a také touto slavností podstatně zasloužil o lepší zvuk československého jména ve světě.

Pořad této slavnosti řídil bývalý kancléř univerzity Britské Kolumbie, The Hon. J.V. Clyne, předseda výboru, který vybral Koerneru pro tuto letošní poctu.

Walter Koerner pochází z moravského rodu Koernerů, kteří kdysi podporovali známou habánskou kulturu moravskou. Jeho rodiče na přelomu století stáli blízko u politické práce T.G. Masaryka.

Walter Koerner je posledním žijícím ze čtyř bratrů Koernerových, kteří po příchodu do Britské Kolumbie založili podle svých evropských zkušeností "Alaska Pine Company", jednu ze čtyř největších poválečných provinčních dřevařských firem, kde se mnoho bývalých Čechoslováků dobře živilo. Tato firma se zasloužila o zlepšení životních podmínek ve zdejších dřevařských lesních táborech a také o to, že dosud zavrhaný západní hemlock (*Tsuga heterophylla*) došel náležitého uznání a uplatnění ve stavebnictví.

W.C. Koerner byl v Kanadě mezi prvními, kdo byl jmenován "Companion of the Order of Canada". Stal se tak po zásluze rytířem "Knight of Grace of the Order of St. John of Jerusalem", což bylo pro jeho humanitní zásluhy o zlepšení dopravy nemocných a zraněných a zvláště výcvik

“first aid” personálu, a také za jeho péči o organizace, které se starají o děti duševně zaostalé a slepé. To prý se naučil z humanitní filozofie T.G. Masaryka, což rád říkává.

Měl a má mimořádný zájem o umění a historii, zvláště českých bratří a novokřtěnců. V umění podporuje stále “Vancouver Symphony Society”, “Vancouver Opera Association” a “Vancouver Academy of Music”. To se projevila také na jeho listopadové slavnosti, kde koncertovali harfenistka Miranda Brown, skvělý mladistvý houslista Jeffrey Yee a klavírista Robert Koernig.

Dr. Koerner býval po několik let předsedou Rady univerzity Britské Kolumbie. Byl vždy významným mecenášem, uměl rozdávat svoje jmění. Založil nejen mnoho univerzitních stipendií, která umožnila vybraným studentům na univerzitě dostudovat, ale společně se svou ženou Marianne vybudoval celé nové křídlo univerzitní knihovny a založil zvláštní fond pro univerzitní nákup zejména slovanské literatury.

Jako předseda univerzitního vědeckého střediska pro lékařství zařídil univerzitní nemocnici a zvláště její část pro náhlou (nepředvídanou) pomoc s 240 lůžky, která byla po něm nazvána “W.C. Koerner Acute Care Unit”. Tato nemocniční služba veřejnosti byla v poslední době rozšířena o univerzitní “Imaging Research center”, která dovoluje nejmodernějšími přístroji a bez interního zákroku analyzovat vnitřní strukturu a funkci lidského těla, podrobeného takovéto studii. Proto se dostalo nedávno Koernerovi ne-lékaři zaslouženého

vyznamenání být jmenován “fellow” u lékařské sekce královské kanadské vědecké společnosti (Royal Society of Canada).

Na několika kanadských univerzitách byl jmenován čestným doktorem práv. Z toho však nikdy nezhrdl a mluví nejraději jako prostý člověk, zvláště s někým, s kým může mluvit česky.

Byl také jedním z iniciátorů dnes v Americe všeobecně známého antropologického muzea při univerzitě Britské Kolumbie, které se svou ženou podpořil dávno jím nasbíraným a také jím zaplaceným darem dnes snad neocenitelné sbírky Severozápadní americké kultury původního obyvatelstva “Amerických Indiánů”. Tato sbírka byla nedávno doplněna “Havranem”, který byl vytesán ve dřevě Billem Reidem, sochařem, hlásícím se k “Haida Indians” z Queen Charlotte Islands. K jeho oficiálnímu odhalení pro veřejnost přijel Princ Charles of Wales. Že se při všech těchto mimořádných slavnostních okamžicích ozvalo vždy jméno Československa, za to patří poděkování Waltru Koernerovi, členu SVU.

V. Krajina

* * *

George E. Glos, zástupce vedoucího Oddělení evropského práva v Library of Congress ve Washingtonu, přednesl dne 5. listopadu 1985 na George Washington University ve Washingtonu přednášku na téma o ochraně osobního vlastnictví v cizině, kterou doprovázel příklady z konkrétních soudních rozhodnutí amerických i zahraničních soudů.

Knihovnická sekce SVU

3. ledna se opět sešla knihovnická sekce SVU v Library of Congress ve Washingtonu. Účast byla bohatá - dvanáct členů. Jiří Kovtun seznámil přítomné s činností Evropského oddělení Knihovny Kongresu, kde je referentem pro čs. a východoevropské záležitosti, což zahrnuje jak poskytování informací o Československu vůbec, tak i výběr nových knih nakupovaných buď z Československa nebo exilových nakladatelství. Jeho původně zamýšlený krátký referát se roztáhl na půl hodiny a vyvolal hodně dotazů a živou diskusi. Všichni přítomní, kteří tímto způsobem strávili svou polední přestávku, byli s užitečně stráveným časem spokojeni. Ti, kteří se zúčastnili poprvé, měli možnost se seznámit s ostatními členy skupiny a jejich pracovními zájmy. Vymezený čas byl nedostačující.

Organizace schůzí se ujala Anděla Tomko-Mendiville, jejíž zásluhou sekce dostala k dispozici oddělenou místnost vedle kafeterie, což dává schůzkám oficiálnější charakter a více soukromí.

Jubilea

Martin Hrabík oslavil dne 6. října své 81. narozeniny. Pochází z malé osady na Šumavě. Jeho politická dráha započala v domažlickém okrese, kde byl hybnou pákou v organizačním vedení republikánské mládeže. V r. 1930 se stal zemským a v r. 1936 ústředním tajemníkem republikánského dorostu. Pro ilegální činnost v době nacistické okupace byl Martin Hrabík r. 1940 zatčen a až do r. 1945 prošel řadou vězení a koncentračních táborů. V červnu 1945 se vrátil do Prahy a po Únoru 1948 odešel do exilu, kam ho následovala později i rodina. Přes Německo a Francii emigroval do Spojených států, kde těžce pracoval v ocelárnách Republic Steel po dobu dvaceti let. V Clevelandu se zapojil do práce v Krajanském výboru. Za jeho předsednictví členové Krajanského výboru získali deset tisíc protestních podpisů proti sovětské invazi, které odevzdali v Bílém domě. Martin Hrabík byl dále místopředsedou Českosl. národní rady americké a v současné době je předsedou Republikánské strany v exilu a redaktorem časopisu *Novina*, který dovršil svůj 37. ročník.

Dr. Vladimír J. Krajina, bývalý člen čs. parlamentu a nyní penzionovaný profesor botaniky na University of British Columbia v Kanadě, oslavil dne 30. ledna své 81. narozeniny. Během svých 33 let na univerzitě byl dr. Krajina znám pro vypracování biogeoklimatické klasifikace Britské Kolumbie a přilehlých oblastí, což vedlo Ministerstvo lesního hospodářství k vypracování programu, který použil Krajinova výzkumu k aplikaci ekologicky zdravých praktik v řízení lesního hospodářství. I na penzi dr. Krajina pokračuje ve svém zájmu o vytváření ekologických rezervací, nedotčených oblastí zacho-

vaných v původním stavu pro výzkum a vzdělání budoucích generací, pro rezervaci unikátních rostlin či živočichů.

* * *

Vladimír Palic oslavil dne 7. února své 80. narozeniny. Narodil se v Kochanovicích jako syn evangelicko-luteránského pastora. Po ukončení základního vzdělání v Československu studoval na univerzitě v Dijonu, kde obdržel Bachelor Degree r. 1925 a v r. 1931 ukončil právnická studia na univerzitě v Bratislavě. Po dovršení studia na univerzitě ve Freiburgu v Německu se stal zástupcem čs. reprezentanta u Mezinárodního soudu v Haagu. Později byl specialistou na problémy maďarské menšiny v tiskovém a informačním oddělení Ministerstva zahraničí. Sloužil na čs. zasedatelských úřadech v Paříži a Washingtonu (1936-46) a jako zástupce předsedy vlády na Ministerstvu zahraničí v Praze (1946-49). V r. 1949 emigroval do Washingtonu a stal se americkým občanem v r. 1956, kdy začal pracovat v Library of Congress jako specialista na vládní dokumenty a bibliografii. V letech 1968-75 sestavil a publikoval dvě bibliografické práce: *Government Publications: A Guide to Bibliographic Tools* (1975) a *Government Organisation Manuals: A Bibliography* (1975). Obě publikace byly znovu vydány v Anglii r. 1976.

* * *

Dr. Radek Kučera pořádal ve dnech 11. ledna až 3. února svou jubilejní výstavu obrazů (40 olejů) v kulturním středisku staré radnice ve starobylém městečku Appingedam (provincie Groningen, Holandsko), kde byl jmenován "umělcem týdne". Místní tisk uveřejnil o něm obsáhlý článek.

V době výstavy, dne 16. ledna, oslavil své 55. narozeniny. O jeho všestranné činnosti v oboru vědy i umění jsme referovali v č. 5/1985, a proto se tentokrát omezíme jen na přání dalších úspěchů a hodně tvůrčích sil a inspirace pro další léta.

In memoriam

Jaroslav Seifert, český nositel Nobelovy ceny za poezii a čestný člen SVU zemřel v Praze dne 10. ledna 1986.

* * *

22. září 1985 zemřel v Torontě architekt **František Štalmach**. Byl vynikajícím specialistou ve svém oboru. Navrhl a postavil budovu centrály ontarijských spořitelů a celou řadu škol, knihoven a jiných veřejných budov. Neúhledné skladiště na Gladstone Ave. přestavěl na krásný český katolický kostel. V Chathamu postavil kostel sv. Antonínka. Byl činný v Kampeličce a často poskytl práci i nově přichozím.

Josef Josten, vynikající žurnalista, hlasatel, autor a vydavatel, zemřel 29. listopadu 1975 ve věku 72 let. Narodil se roku 1913 v Praze. Byl sportovním reportérem v Lidových novinách. V době zrodu nacismu přešel na politickou žurnalistiku. V prosinci 1939 emigroval přes Maďarsko, Jugoslávii a Střední Východ do Francie, kde se připojil k Čsl. legiím. Po obsazení Francie přešel do Velké Británie a účastnil se invaze spojeneckých armád do Evropy v r. 1944. Po devíti měsících na frontě se stal hlasatelem v radiu Luxembourg. V r. 1947 se vrátil do Prahy, kde pracoval v Tiskovém oddělení Ministerstva zahraničí pod vedením Jana Masaryka. Po únorovém puči byl propuštěn a znovu emigroval do Anglie, kde založil Free Czech Information Service (FCI), fungující po třicet let. V r. 1980 založil Komisi na obranu nespravedlivě stíhaných a později Human Rights Charity. Jeho nekrolog byl uveřejněn v londýnských *The Times*.

Opožděně se dovídáme, že v polovině roku 1985 zemřel v Lincoln, R.I., **Vladimír J. Wolf**, ředitel International Division of Wells, Inc., Attleboro, MA.

Jmenovaný se narodil 5. října 1919 v Plzni, kde absolvoval klasické gymnázium. V r. 1939 vstoupil do otcovy firmy v Plzni a absolvoval pak obchodní akademii. Hned po válce vedl firmu a stal se výlučným dovozcem a distributorem fotografických potřeb od švýcarských, francouzských, anglických a amerických firem. Po Únoru 1948 byl jeho podnik bez náhrady znárodněn a on s rodinou opustil Československo.

V USA se stal koncem r. 1949 generálním ředitelem firmy AMECO v Atlantě v oboru foto-import. V letech 1951-57 byl u firmy Paillard Products, nejprve jako "regional manager" a pak jako ředitel prodeje "Bolex Division". Poté měl vlastní firmu v oboru fotografickém a zastoupení rakouské firmy Eumig až do r. 1962, kdy se stal generálním ředitelem firmy Pathe'Products v Providence, R.I. Od r. 1966 byl generálním ředitelem Well's International Division a měl na starosti veškeré záležitosti dovozu a vývozu. Firma vyráběla hlavně šperky. Oborem W.J. Wolfa byla obchodní reklama, prodej a fotografický průmysl.

V listopadu 1985 zemřel ve Vancouveru v Kanadě profesor historie na University of British Columbia **Stanley Zdeněk Pech**.

Narodil se 31. března 1924 v Hradci Králové. V letech 1946-47 studoval na Karlově univerzitě v Praze a poté emigroval do Kanady. Tam pokračoval ve studiu nejprve na University of Colorado, kde studia zakončil doktorátem z historie v r. 1955. V r. 1956 nastoupil v University of British Columbia ve Vancouveru, kde se stal řádným profesorem historie. Specializoval se na historii 19. a 20. století střední a východní Evropy.

Publikoval mnoho článků ve svém oboru, zejména v *Journal of Central European Affairs*, *Canadian Slavonic Papers*, *Slavonic Review*, *Queens Quarterly*, atd. V r. 1969 publikoval knihu *The Czech Revolution of 1848*.

Byl členem a funkcionářem několika odborných organizací. Členem SVU se stal v r. 1963 a po několik let byl členem výboru SVU.

Různé

Několik slov o Fondu Charty 77

Fond Charty 77 byl založen v r. 1978 ve Stockholmu. Je to kulturně-humanitní organizace, jejímž hlavním cílem je podpora lidí pronásledovaných v Československu z důvodů politických, náboženských nebo kulturních.

Během osmi let své činnosti Fond převedl do Československa téměř milion švédských korun prostřednictvím legálních bankovních institucí. Rovněž vyplatil více než 200.000 švédských korun jako podporu čs. exilovým nakladatelstvím. Tímto způsobem umožnil vydání asi čtyřiceti knih, časopisů, gramodesek a pod. Fond rovněž vydal nebo byl spoluvydavatelem řady švédských, anglických a českých knih. Uspořádal putovní výstavu o čs. kultuře, která cestuje po Švédsku již čtyři roky. Organizoval dvě divadelní představení ve Stockholmu; jedním z nich byla světová premiéra hry Václava Havla *Omyl*.

Prostředky Fondu pocházejí z veřejných sbírek po celém světě a z příspěvků evropských a amerických institucí, jako jsou spisovatelské, žurnalistické, studentské a náboženské organizace.

Fond Charty 77 je řízen mezinárodní radou a její finanční záležitosti jsou pod kontrolou revizorů a švédských daňových úřadů. (Adresa: The Charta 77 Foundation, Box 50041, S-104 05 Stockholm, Sweden)

* * *

Symposium o české hudbě v Texasu

Ve dnech 14.-16. listopadu 1986 se bude konat v Brazos Center, v Bryan v Texasu symposium o české hudbě v Texasu, které je částí oslav 150-tého výročí nezávislosti Texasu. Účastní se jej několik populárních českých texaských dechovek a orchestrů jako Vrazels a Jodie Mikula Orchestr, a také orchestr z Českých Budějovic. Řada koncertů, pěveckých sborů a lidových tanečních skupin, reprezentující různé žánry české hudby a tance, počítaje hudbu klasickou, bude na tří denním programu. Taktéž se zúčastní cimbálová muzika Vlnovjan z Moravy, která bude účinkovat v národních krojích.

Kromě hudebních představení zde bude řada diskusních panelů a lekcí o české hudbě. Seznam přednášejících zahrnuje spisovatele Josefa Škvoreckého a antropologa z massachusettské university Zdeňka Salzmana. Na téma "Co dělá českou hudbu českou" promluví Michael Beckerman z Washingtonské university v St. Louis, který nedávno dokončil knihu o Leoši Janáčkovi.

James P. Leary z Wisconsin Folklor Center přednese lekcí o česko-americké polce. Calvin Chervenka z Temple Junior College, který je v Texasu znám svou diskusí o české polce v hudebním programu texaské radiostanice, vedene Bernardem M. Gebalou, předsedou Texas-Czech Fraternal Organisation SPJST. Josef Rostinský, profesor slavistiky na Tokai University v Japonsku a bývalý instruktor na texaské universitě v Austinu, přednese lekcí o písniích v česko-texaském tisku. Sběratelka českých zpěvníků a not Lillian Pivoňková z Hustonu vystaví svou kolekci a Joseph D. Janak z Victorie bude přednášet o česko-texaských kapelách a orchestrech.

Symposium připravuje Clinton Machann ve spolupráci s řadou místních organizací a universit. Pořadatelé se obracejí na veřejnost s prosbou o finanční podporu této akce. Šeky mohou být vystaveny na Czech Ex-Students Association of Texas a zaslány na adresu: Prof. C. Machann, Dept. of English, Texas A & M University, College Station, TX 77843. O další informace možno zatelefonovat: (409) 845-3452 nebo večer (409) 696-1360.

* * *

Československo-polské vztahy

Dne 14. prosince se sešli v New Yorku představitelé některých politických a kulturních složek československého a polského exilu, aby uvážili a zhodnotili vztahy mezi Polskem a Československem.

Bylo dohodnuto utvořit pracovní skupinu československo-polskou pro užší spolupráci na poli kulturním. Je plánováno společné setkání u příležitosti sjezdu SVU v Bostonu.

Udržováním styku mezi československou a polskou skupinou byl pověřen dr. Luža.

Schůze se zúčastnili: dr. Brzorád, dr. Bunža, dr. Luža, dr. Povolný, dr. Kvetko, ing. Papánek, ing. Viest. Poláky zastupovali p. Nowak, dr. Wandycz, p. Wierzbianski, dr. Ehrenkreut.

* * *

V Londýně se sešli dne 16. ledna 1986 zástupci polské a československé emigrace k podepsání společného prohlášení. Za československou stranu byli přítomni: Rev. dr. Jan Lang, ing. Pavrl Moritz, ing. Bohumil Kobliha Šebek. Za polskou stranu byli přítomni: hrabě Edvard Raczynski a Kazimierz Sabbat. Za Brity se slavnostního aktu zúčastnil Sir Bernard Braine. V sobotu nato se v Polském divadle konala velká Československo-polská akademie, kde pod vedením Sylvy Langové a polské režisérky Olgy Zaromské vystoupili přední herci londýnské scény i Polského divadla. Z profesionálních umělců jmenujme alespoň sopranistku B. Tučapskou a z Poláků tenora Z. Sinického.

* * *

Ve dnech 3.-7. července 1986 se bude v Curychu konat VI. slet čs. sokolstva v zahraničí. V té době Curych oslavuje 2000 založení města. 8. července 1986 začíná posletový sokolský tábor v Alpách.

* * *

Výzva

Emma Jarošová, autorka nedávno vydané beletristické knihy "Dům u dvou skotíků" připravuje k vydání svoje vzpomínky na emigrantské začátky "Mezi starou a novou vlastí". Jde o kroniku ze života v utečeneckém táboře Traiskirchen u Vídně a z rodinného tábora Kreutzen v rakouských Alpách. Autorka by ráda svou knihu ilustrovala fotografiemi z těchto uprchlických táborů, a proto vyzývá všechny, kteří těmito tábory prošli po r. 1968, k zapůjčení vhodných záběrů.

ACS 1986 Awards

Mezi těmi, kdo obdrželi cenu ACS 1986 jsou dva chemici českého původu:

Herbert Morawetz je profesorem chemie na Polytechnickém Institutu v New Yorku. Narodil se v Československu. Titul inženýra chemie získal na univerzitě v Torontě v r. 1944 a PhD. r. 1951. Je jedním z pionýrů v oboru tvrdé polymerizace. Jeho kniha *Macromolecules in Solution* byla vydána v r. 1965 a dnes slouží jako učebnice na univerzitách. Jeho nejnovější kniha vyšla r. 1985 pod názvem *Polymers: The Origin and Growth of a Science*.

* * *

Miloš V. Novotný, profesor chemie na Indiana University, je jednou z největších autorit na vysoce citlivou techniku dělení capilar. Své první pokusy v oblasti analytické separace prováděl ještě v Československu, kde se narodil. Studoval v Brně chemii a fyziku a obdržel doktorát z biochemie (1965). V letech 1965-67 pracoval na Čs. akademii věd, v letech 1969-71 na univerzitě v Hustonu a od r. 1971 učí na Indiana University. Má na 180 uveřejněných odborných článků, je spoluautorem dvou knih z oboru analytické chemie a je v redakční radě několika odborných časopisů (*Journal of Chromatography/Biomedical Applications*, *Chromatographia*, *Journal of High-Resolution Chromatography*, *Talanta*, and *Analytical Letters*).

V r. 1983 obdržel James B. Himes Merit Award od Chicago Chromatography Discussion Group, a v r. 1984 Tswell Medal za výzkumy v oboru chromatografie.

Z nových knih

Edice *Arkýř*, založená r. 1980 v Mnichově Karlem Jadrným, se specializuje na díla z oboru duchovních věd. Je určena pro náročného čtenáře. Knihy jsou sice brožované, ale ve vzorné typografické úpravě. Její zakladatel nemohl najít pro ni příhodnější jméno: arkýř symbolizuje místo, které je vysunuté do prostoru, je odtud široký rozhled, dobře se tu čte a medituje.

Edice *Arkýř* vydala Patočkovy *Kacířské eseje*, Černého *O povaze naší kultury*, Kalistovu *Tvář baroka*, Kolářova *Očitého svědka* a mnoho jiných hodnotných děl.

Mezi ně náleží sbírka Jiřího Kovtuna *Slovo má poslanec Masaryk*. Jde o dosud nikde nepublikované texty parlamentních projevů, které zakladatel našeho moderního státu přednesl v rakouské říšské radě. I po téměř sto letech je to zcela neznámý Masaryk. Kniha je doplněna řadou dokumentárních fotografií.

Taktéž pro SVU vydal *Arkýř* knihu Sylvie Richterové *Slova a ticho*, kritické eseje o české poezii od Máchy po Skácela a moderním románu od Haška po Vaculíka či Kunderu.

Knihy možno objednat na adrese: Edice *Arkýř*, Postfach 34 02 08, 800 München 34, West Germany.

* * *

Nakladatelství Universum Sokol Publications v New Jersey vydalo anglickou knihu Antonína Cekoty *The Stormy Years*, jež je historií Bařova koncernu v letech 1932-45. České vydání vyšlo r. 1981 v 68 Publishers v Kanadě pod názvem *Geniální podnikatel Tomáš Bařa*.

Index ke Zprávám SVU

Členové, kteří mají zájem o Index ke Zprávám SVU (díl 1., 1959 - 1968), si jej mohou vyžádat u pí. Bunžové. Index je zdarma, poštovné činí 1.00 dolar.

Index sestavil Josef Žanda, doplnili jej Irena Lettrichová a Jaroslav Němec.

* * *

Z podnětu paní Betky Papánkové dostala Místní skupina SVU v New Yorku k rozprodeji na podporu kulturní činnosti knihu, vydanou univerzitou v Pittsburghu k 100. výročí narozenin Alice Masarykové. Kniha má název *Alice Garrigue Masaryk 1879-1966*, je v anglickém jazyku a obsahuje celý její životopis a životopisy Masarykovy rodiny, je doplněna rodokmeny a řadou dokumentárních fotografií. Cena knihy je \$8.00 včetně poštovného.

Pro stejný účel dostala k rozprodeji Místní skupina SVU v New Yorku od paní Koldové knihu, vydanou jejím zesnulým manželem, panem Ladislavem

Koldou v Moravian Library v New Yorku. Tato kniha - *Náš kalendář* - je výběr kreseb Mikoláše Alše podle měsíců a ročních období. Úvod napsal prof. Ladislav Matějka a cituje v něm básně Františka Gellnera a Jaroslava Seiferta. Cena této knihy je \$3.00 včetně poštovného.

Obě knihy můžete objednat na adrese: R. Bunžová, 75-70, 199th Street, Flushing, N.Y. 11366

Do čísla přispěli: Rev. Vl. Strejček, Jaroslav Němec, Mike Janeček, Standa Menšík, V.J. Krajina, Jan Jirásek, J. Nehněvajsa, B. Kobliha, V.Škutina, A. Měšťan, V. Běhalová, L.A. Krátký.

Předseda:

Jiří Nehněvajsa
1520 Ingomar Road
Pittsburgh, PA 15237

Generální tajemník:

Miloš K. Kučera
245 E 63rd St., Apt. 204
New York, N.Y. 10021

Pokladník:

Josef Staša
30 Bellevue Ave.,
Cambridge, MA 02140

Publikační referent:

Josef Škvorecký
487 Sackville Street
Toronto, Ont. M4X 1T6
Canada

Redakce ZPRÁV SVU:

Libuše Zorinová
P.O.Box 274
Brandywine, MD 20613

Redakce PROMĚN:

Karel Hrubý
Thiersteinerrein 90
CH-4059 Basel, Switzerland

Redakce KOSMAS:

Zdeněk Suda
115 Oakhill Road
Pittsburgh, PA 15238

Redakce SVU Bulletin:

Zdenka Fischmann
P. O. Box 134
Corona, CA 91720

Prodej a distribuce publikací:

Mrs. R. Bunžová
75-70 199th Street
Flushing, N.Y. 11366

SVU NEWS (ISSN 0036-2050)
75-70 199th Street
Flushing, N.Y. 11366

Return postage guaranteed
2nd class postage
paid at Flushing, N.Y.